

Dokument nr. 15:25

(2002-2003)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 481

Innlevert 10. april 2003 av stortingsrepresentant Berit Brørby

Besvart 23. april 2003 av arbeids- og administrasjonsminister Victor D. Norman

Spørsmål:

«Det er et utbredt ønske om å få flere til å stå i arbeid i flere år enn nå. Mange som har gått av med pensjon, har en restarbeidsevne de vil bidra med. Seniorhuset Norge AS ble startet med formål å formidle eldre arbeidssøkere mot offentlig virksomhet og næringslivet. Selv om slik formidling synes å gi svært god samfunnsøkonomisk gevinst, er dette prosjektet i ferd med å stoppe opp av bedriftsøkonomiske grunner.

Vil statsråden vurdere om det kan være offentlige midler til medfinansiering av dette prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Seniorhuset Norge AS ble startet 1. januar 1999. Oppstarter var Jan Duedahl. Forut for oppstarten var det gjennomført en stor markedsundersøkelse overfor 60-åringene og overfor næringslivet. Undersøkelsen viste at det var stort behov for en økt formidling på dette området. Duedahl fikk positive tilbakemeldinger på ideen i det politiske miljøet, i næringslivet og hos pensjonerte.

Nå viser det seg at prosjektet ikke kommer over i en driftsfase som er økonomisk forsvarlig pga. mangel på prosjektkapital. Duedahl tar kontakt med meg for å høre om muligheter til offentlig medfinansiering. Med denne bakgrunn ber jeg statsråden vurdere dette.

Svar:

Jeg er kjent med Seniorhusets arbeid. La meg med en gang si at jeg er positivt innstilt til innsats for å få flere eldre i arbeid. Innsats rettet mot eldre er som kjent også ett av hovedområdene tilknyttet Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv. Departementet er dessuten på dette området en vesentlig økonomisk bidragsyter til Senter for Seniorpolitikk.

Det er et hovedelement i arbeidsmarkedspolitikken å legge til rette for et bredt spekter av leverandører som kan tilby forskjellige typer av arbeidsmarkeds tjenester. Aetat kjøper tjenester, inkludert formidlingstjenester, av en rekke ulike tilbydere. Slike kjøp skjer i henhold til regelverk om offentlige anskaffelser og anbudsreglement. Her står aktører fritt til å legge inn anbud med utgangspunkt i offentlig utlyste konkurransegrunnlag og eventuell kravspesifikasjon som skal sikre et kvalitativt og økonomisk godt tilbud. Blant annet er det satt i gang forsøk med konkurranse om formidling av personer som krever ekstra tilrettelegging. Målet er å få flere yrkeshemmede, langtidsledige og eldre arbeidssøkere i arbeid. Videre iverksettes det et prosjekt der private aktører bidrar ved formidling av ventelønsmottakere, hvorav en stor del er over 50 år.

Det er imidlertid viktig at det ikke oppstår konkurransevridninger mellom ulike leverandører av formidlingstjenester. Generell offentlig støtte og medfinansiering av virksomheter, som i dette tilfellet med Seniorhuset Norge AS, vurderer jeg som lite aktuelt.

SPØRSMÅL NR. 482**Innlevert 10. april 2003 av stortingsrepresentant Berit Brørby****Besvart 23. april 2003 av justisminister Odd Einar Dørum****Spørsmål:**

«Vil statsråden gå igjennom de nye tallene om den økte arbeidsmengden ved Hadeland og Land tingrett, og på denne bakgrunn vurdere om det er mulig at nevnte tingrett kan bestå som egen enhet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til skriftlig spørsmål nr. 408 og statsrådens svar av 26. mars 2003.

Jeg takker for svaret. Jeg synes det er skuffende at statsråden ikke tok seg tid til å gå nærmere inn i de faktiske forhold ved Hadeland og Land tingrett. Det statsråden gjorde i sitt svar var å vise til gamle tall for arbeidsmengden ved denne domstolen. Faktum er at arbeidsmengden øker kraftig ved Hadeland og Land tingrett både når det gjelder sivile saker og straffesaker. De sivile sakene har hittil i år, regnet fra samme tidspunkt som for ett år siden, økt fra 10 til 23.

Når det gjelder straffesaker, er de også tallrike. Hittil i år; 51 og 25 meddomssaker, som igjen er svært arbeidskrevende. Med andre ord er det en kraftig vekst i arbeidsmengden ved denne tingretten.

Jeg vil igjen minne om at da domsstolstrukturen ble vedtatt av Stortinget, var Hadeland og Land helt i grenseland for å bestå i sin nåværende form. Etter

vedtaket ble fattet har det i dette området vært stor befolkningsvekst i domstolens nedslagskommuner, Nordre Land, Søndre Land, Gran, Lunner og Jevnaker. Og arbeidsmengden har beviselig økt selv om statsråden hevder noe annet i sitt svar til meg.

Det er ikke slik at en omgjørelse av vedtaket om nedleggelse alene vil velte hele den vedtatte domstolsstrukturen. Og jeg mener det er uheldig å flytte virksomhet til de store byene i stedet for å satse på en desentralisert struktur, og denne domstolen har faktisk livets rett - og det burde ikke være noen skam å snu for noen.

Svar:

Som jeg påpekte i mitt svar av 26. mars 2003 til representanten Brørbys forrige spørsmål til skriftlig besvarelse, ble det i forkant av sammenslåingsvedtakene gjort grundige vurderinger av de enkelte domstolene. Strukturendringene i førsteinstansdomstolene er en langvarig prosess, og jeg er innforstått med at saksmengden i domstolene i perioder vil variere noe i løpet av denne tiden. Imidlertid er jeg fremdeles av den oppfatning at det i Oppland ikke har skjedd endringer som gir grunn til å ta opp den vedtatte strukturen til ny vurdering.

SPØRSMÅL NR. 483**Innlevert 10. april 2003 av stortingsrepresentant Berit Brørby****Besvart 25. april 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten****Spørsmål:**

«Jeg ber om statsrådens vurdering av disse ulike tiltakene, og på hvilken måte han vil følge opp for å gjøre rehabiliteringstilbudet for ménierepasientene enda bedre?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Helsedepartementets og Sosialdepartementets handlingsplan for et helhetlig rehabiliteringstilbud til hørselshemmede. Med denne planen gjøres det for første gang et helhetlig grep i forhold

til den fragmenterte og ufullstendige hørselsomsorgen. Og det er svært positivt. Allikevel er planen noe mangelfull når det gjelder méniereregruppen, selv om det sies i planen at kompetansen i primærhelsetjenesten må bedres.

Det er etter min mening behov for å opprette et nasjonalt kompetansesenter som kan styrke kunnskap og øke kompetansen i helsevesenet om sykdommen Morbus Ménière. Et slikt senter kan også ha spisskompetanse på å følge opp hardt rammede ménierepasienter. Det bør også innenfor hver helseregion finnes et sykehus som har kompetanse på utredning og behandling av méniererammede. Dette må

være standardisert slik at tilbudet blir enhetlig og like godt over hele landet.

Et annet viktig forhold i et godt utrednings- og behandlingstilbud til både tinnitus- og ménièrepasienter knytter seg til de økonomiske rammebetingelsene som sykehusene har. Dette er to pasientgrupper som er svært tidkrevende, og dagens polikliniske takster på hørselssentralene er ikke tilpasset pasienter som har behov for ekstra oppfølging. Et viktig element for å bedre tilbudet til ménièrerammede er derfor å endre de økonomiske rammevilkårene på sykehusenes øre-nese-halsavdelinger.

Svar:

Nasjonale medisinske kompetansesentre skal sikre ivaretagelse, oppbygging og formidling av kompetanse innen et særskilt område. Sentrene har et særskilt ansvar for å drive forskning, å videreutvikle fagfeltet, å drive veiledning og undervisning av helsepersonell. Kompetansesentrene skal i utgangspunktet ikke drive pasientbehandling. I enkelte tilfeller utøves pasientbehandling ved enkelte kompetansesentre som en del av forskning eller kompetanseutvikling.

Det opprettes sjelden nasjonale kompetansesentre for én enkelt sykdom/diagnose. I 2001 ble det etablert et nasjonalt kompetansesenter for vestibulære sykdommer (for pasienter med svimmelhet) som også omfatter lidelsen Morbus Ménières. Kompetansesenteret er etablert ved øre-nese-halsavdelingen ved Haukeland sykehus, og pasienter med denne lidelsen vil kunne ha betydelig nytte av den kompetansen som finnes her. Virksomheten ved kompetansesenteret har vært i gang i vel ett år, og Otonevrologisk laboratorium (Balanselaboratoriet) er landets eneste spesiallaboratorium for utredning og forskning på sykdommer i balanseapparatet. Øre-nese-halsavdelingen tilbyr også en differensiert behandling av enkelte tilstander, bl.a. i form av kirurgi, rehabilitering

og fysioterapi. I tillegg til pasientinformasjon i form av brosjyrer og materiell, holdes det også foredrag for pasientforeninger, f.eks. Ménière-utvalget i Hørselshemmedes Landsforbund.

Regionsykehusene skal ha spisskompetanse på behandling av særlig kompliserte og sjeldne lidelser. Det ligger derfor til regionsykehusfunksjonen at de også skal ha kompetanse på utredning og behandling av ménièrerammede. En viktig funksjon for det etablerte kompetansesenteret for vestibulære sykdommer ved Haukeland sykehus er å spre kompetanse bl.a. til andre sykehus, slik at disse får bedre kunnskap om utredning og behandling av denne pasientgruppen.

Når det gjelder de økonomiske rammebetingelsene i sykehusene, vises det til at de regionale helseforetakene er gitt et samlet ansvar for at befolkningen i en region får tilgang til spesialisthelsetjenester slik dette er fastsatt i lov, forskrifter og andre vedtak. De polikliniske takstene skal i utgangspunktet dekke om lag halvparten av gjennomsnittskostnadene ved den enkelte undersøkelse/behandling. Den resterende kostnadsdekkingen skjer via de regionale helseforetaks basisbevilgning samt pasientenes betaling av egenandeler. Et utvalg har utredet behovsbasert finansiering av spesialisthelsetjenesten (NOU 2003:1). Rapporten har vært på høring. Helsedepartementet arbeider nå med spørsmål knyttet til framtidig finansiering av spesialisthelsetjenesten.

Helsedepartementet vil innenfor habiliterings-/rehabiliteringsfeltet i 2003 sette et særlig fokus på helhetlig hørselsomsorg. Sosial- og helsedirektoratet er gitt i oppdrag å følge opp tiltakene i handlingsplanen for rehabilitering av hørselshemmede. Oppfølgingen skal skje i samarbeid med Rikstrygdeverket, utdanningsmyndighetene og Aetat.

De regionale helseforetakene er fra 2003 gitt i oppdrag å bygge ut tilbud til personer med tinnitus og Morbus Ménière ved lærings- og mestringssentrene.

SPØRSMÅL NR. 484

Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Odd Roger Enoksen

Besvart 25. april 2003 av landbruksminister Lars Sponheim

Spørsmål:

«Bringneshalvøya i Porsanger kommune er ett av områdene i Finnmark som er fredet mot reinbeite. Likevel foregår det årlig et omfattende reinbeite i området som ødelegger for annen virksomhet. Halvøya er bortforpakta til sauebeite, men sauebøndene teller nå på knappene om de skal legge ned drifta fordi næringsgrunnlaget blir ødelagt av beitende rein.

Hva vil landbruksministeren gjøre for å sikre grunnlag for fortsatt saueneiering i området?»

BEGRUNNELSE:

I Finnmark er det viktig å opprettholde et allsidig næringsgrunnlag. Reindrift, landbruk, fiske og oppdrettsnæringslag må kunne drive side om side. Sjøsamisk

sauedrift er en viktig del av samisk kombinasjonstradisjon.

Bringneshalvøya i Porsanger kommune er ett av områdene i Finnmark som er freda mot reinbeite i medhold av lov om reindrift av 9. juni 1978 nr. 49 § 11 annet ledd og forskrift om fredning av visse områder i Finnmark mot reinbeite av 29. januar 1985. (Tidligere fredningsvedtak gitt ved kgl.res. 22. februar 1935). Dette arealet er primært avsatt til sauebeite.

Halvøya er bortforpakta fra Finnmark jordsalgskontor til Olderfjord og Smørfjord sau- og geitalslag som sauebeite. Leietakerne får imidlertid ikke et fullgodt sauebeite. Arealer som blir gjødsla og kultivert blir årlig beita ned av rein, det blir dårlig beitegrunnlag for sau og lave slaktevekter.

For å kunne drive videre er sauebrukerne avhengig av å utvide og modernisere driften. Da trenger de sikkerhet for fôr- og beiteressurser.

Konflikten knyttet til reinbeite på Bringneshalvøya i Porsanger kommune har pågått i mange år. Lokalsamfunnet har prøvd å finne løsninger, bl.a. ved å sette opp gjerde som skal holde reinen ute. Det har imidlertid vist seg å være vanskelig å få håndheva forbudet mot reinbeite og holdt reinen ute. Politimyndighetene har ikke villet etterforske eller gripe inn, på tross av mange henvendelser fra de berørte om at privatpersoner får ødelagt sine eiendommer og utøvere innen sauenæringa har problemer med nedbeiting.

Svar:

Først vil jeg gi uttrykk for at jeg er enig med representanten Enoksen i at det i Finnmark er viktig å opprettholde et allsidig næringsgrunnlag hvor ulike former for tradisjonell virksomhet inngår. Saueholdet er en viktig del av dette.

Når det gjelder den aktuelle konflikten på Bringneshalvøya, er det som framhevet i tilknytning til spørsmålet tale om en mangeårig konflikt. Jeg ser ikke grunn til å komme nærmere inn på dette utover å påpeke at vi her som i en del slike saker ellers har å gjøre med sammensatte årsaksforhold.

I henhold til Landbruksdepartementets forskrift av 3. juli 1996 kan det på nærmere fastsatte vilkår gis tilskudd til konfliktforebyggende tiltak. Midlene her kommer dels fra reindriftsavtalen og dels fra jordbruksavtalen. Det er Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) som avgjør søknader om slikt tilskudd.

Etter det jeg har fått opplyst, er det oppnådd enighet mellom det aktuelle reinbeitedistriktet og grunneierinteressene om oppføring av et konfliktforebyggende gjerde i henhold til ovennevnte ordning. Det framgår også av det jeg har fått opplyst at det er søkt om midler til gjerdet, at den forberedende lokale saksbehandling nærmer seg sin avslutning og at saken deretter vil bli sendt SND for avgjørelse.

Det er ikke for meg aktuelt å gå inn i behandlingen av den konkrete tilskuddssøknaden. Jeg håper imidlertid at konflikten nå kan finne sin løsning og jeg vil be om å bli orientert om utfallet av den prosessen som nå pågår.

SPØRSMÅL NR. 485

Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Ranveig Frøiland

Besvart 23. april 2003 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet

Spørsmål:

«For inneverande år har universiteta fått ein løns- og priskompensasjon som samla gir ein budsjettreduksjon i høve til det dei ville fått som bruttobudsjetterte institusjonar. Budsjettkuttet kan få store konsekvensar ved innføringa av kvalitetsreforma. Kvalitetsreforma er basert på auka oppfølging av kvar student, noko som vil krevja auka personalressursar.

Meiner statsråden at kvalitetsreforma kan gjennomførast etter Stortingets intensjonar sjølv med dette budsjettkuttet?»

GRUNNGJEVING:

Det er knytt stor usikkerheit til om kvalitetsreforma no kan bli gjennomført. Dersom reforma ikkje blir fullfinansiert kan dette resultere i at reforma blir avgrensa til første studieåret. Studentane må likevel halda seg til dei auka krava som blir stilt til studieprogresjon også etter den første året, men kanskje utan auka oppfølging. Universiteta treng både naudsynte lærekrefter og utstyr slik at studentane kan følgjast opp. Kvalitetsreforma har hatt tverrpolitisk oppslutnad, difor er det viktig at den blir gjennomført på ein tilfredsstillande og god måte.

Svar:

I samband med overgang frå bruttobudsjettering til nettobudsjettering av universitet og høgskolar, blir institusjonane kompensert for faktisk lønsvekst i overgangsåret og det påfølgjande år. I det tredje budsjettåret med nettobudsjettering, som for universiteta er 2003, blir institusjonane kompenserte for forventa løns- og prisvekst. Dette er i samsvar med praksis for andre typar nettobudsjetterte institusjonar og tilskottsmottakarar, og Stortinget vedtok budsjetta for 2003 for universiteta i tråd med dette prinsippet.

Regjeringa la i arbeidet med budsjettet for 2003 vekt på å prioritere midlar til kvalitetsreforma, og det er mi meining at det er løyvd tilstrekkeleg med midlar til å gjennomføre reforma i 2003. Eg vil og vise til Universitets- og høgskolerådet, som i brev til kyrkje-, utdannings- og forskingskomiteen 8. oktober 2002 meinte at løyvingane til universitets- og høgskolesektoren i 2003 gav eit tilstrekkeleg grunnlag for å sette i verk reforma.

SPØRSMÅL NR. 486

Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Sigrun Eng

Besvart 24. april 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«I stamvegvedtaket og handsaminga av St.meld. nr. 53 (1990-91), der valet av korridor aust-vest vart gjennom Lærdalstunnelen E16, hadde Stortinget fleire forslag på avbøtande tiltak langs riksveg 50 og riksveg 7. Langs riksveg 50 er gangvegen nesten ferdig og samanhengande. I brev frå Hol kommune ynskjer dei svar på om det let seg gjere å fullfinansiere slutten, på i underkant av 1 mill. kr.

Kan statsråden medverke til dette?»

3 VEDLEGG TIL SPØRSMÅL:**Vedlegg 1.**

Brev frå Hol kommune ved ordførar Arne Skogheim om vidareføring av gangveg, Rv 50 i Hovet til samferdselsminister Torild Skogsholm. Brevet er datert 31. mars 2003.

Vedlegg 2.

Brev frå Hol kommune ved kontorleiar Ola Hassel til Statens vegvesen, Region Sør. Referanse: 02/03330 - OHA. Brevet er datert 27. mars 2003.

Vedlegg 3.

Møtebok for Hol kommune om eventuell vidareføring av gangvegen langs Rv 50 fram til Grytebrua. Arkivsaknummer: 02/03330. Arkivkode: Q2.

Svar:

Saka gjeld bygging av gang- og sykkelveg langs riksveg 50 i Hovet i Hol kommune i Buskerud. For å

følgje opp Stortinget sitt vedtak i samband med handsaminga av trasévalet for stamvegen mellom Oslo og Bergen, er det i handlingsprogrammet for perioden 2002-2005 lagt til grunn bygging av gang- og sykkelveg langs riksveg 50 på strekningane Brattåker-Ruud og Lilleslett-Hansehaug. Gang- og sykkelvegen på strekninga Brattåker-Ruud er ferdig, medan arbeida på strekninga Lilleslett-Hansehaug vil bli fullført sommaren 2003.

Hol kommune ønskjer å forlenge det pågåande anlegget med om lag 250 meter frå Hansehaug og fram til Grytebrua. Forlenginga vil mellom anna ha nytte som turveg med tilknytning til skogsbilvegar og turområde på den andre sida av elva. Meirkostnaden er om lag 1 mill. kr. Kommunen forskotterer dei pågåande arbeida med 8 mill. kr og ønskjer å utvide forskotteringa til også å dekke forlenginga.

Statens vegvesen meiner at det ikkje er behov for å forlenge gangvegen då aktiviteten langs riksvegen på den siste strekninga er svært liten. Forlenginga er heller ikkje innarbeidd i reguleringsplanen for gang- og sykkelvegen i Hovet. Statens vegvesen meiner derfor at ei eventuell forlenging bør vere ei kommunal oppgåve.

Det er stort behov for gang- og sykkelvegar og andre trafikktryggingstiltak langs riksvegane i Buskerud og i landet elles. Eg kan ikkje sjå at det er rett å prioritere forlenging av denne gangvegen, då 1 mill. kr vil ha meir nytteverknad andre stader i fylket der behovet for tiltak er vesentleg større. Eg kan heller ikkje sjå at det er grunnlag for andre avbøtande tiltak som følgje av stamvegsaka.

SPØRSMÅL NR. 487**Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 24. april 2003 av kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland****Spørsmål:**

«Hva er bakgrunnen for at Rogaland Kunstmuseum åpenbart kommer dårligst ut i tildelingsordningen i forhold til sammenlignbare knutepunktinstitusjoner, og vil statsråden foreta seg noe for å rette opp dette?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at de offentlige tilskuddene til sammenlignbare museer varierer kraftig. Rogaland Kunstmuseum har sammenliknet tilskuddene av knutepunktinstitusjoner i 2001 og kommet frem til følgende tall:

Museum	driftsinntekter	herav offentlige tilskudd	besøkende (ca.)	verk (ca.)
Sørlandets Kunstmuseum.....	7.689.296	7.388.246	10.500	1.200
Lillehammer Kunstmuseum.....	8.632.382	6.210.000	22.000	1.000
Rogaland Kunstmuseum	6.158.025	4.494.040	30.100	2.000

Jeg mener ovennevnt sammenligning viser en klar forskjellsbehandling, hvor Rogaland-regionen kommer svært dårlig ut. Dette får direkte innvirkning på museets tjenester til Rogalands befolkning. Rogaland Kunstmuseum betjener i sitt nærområdet Norges tredje største byregion.

Jeg håper at statsråden kan gå igjennom grunnlaget for fordelingen mellom institusjonene for å sikre en mer rettferdig fordeling av ressursene.

Svar:

Rogaland Kunstmuseum mottar tilskudd fra Kultur- og kirkedepartementets kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de tre knutepunktinstitusjonene som nevnes i Deres spørsmål, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen. Hver knutepunktinstitusjon behandles budsjettmessig for seg. Institusjonene er blitt bygd opp på ulike tidspunkter og de har ulike behov (driftsutgifter etc.), noe som påvirker nivået på driftstilskuddet fra statens side. Det er derfor vanskelig å trekke direkte sammenligninger mellom tilskuddene til de

ulike institusjoner på det ovennevnte kapittel. Dette skyldes også ulike budsjettmessige bindinger når det gjelder bygg og annen infrastruktur. Dersom den sammenlignende tabellen i Deres brev var blitt utvidet til å omfatte også kunstmuseene i Trondheim og Bergen, ville også disse ha kommet dårligere ut enn museene i Kristiansand og Lillehammer.

På museumsområdet generelt er ulikheter i offentlige driftstilskudd mer regelen enn unntaket. St.meld. nr. 22 (1999-2000) "Kjelder til kunnskap og oppleving. Om arkiv, bibliotek og museum i ei IKT-tid og om bygningsmessige rammevilkår på kulturområdet" understreker at et stort antall museer har for små ressurser i forhold til oppgavene. Derfor har Kultur- og kirkedepartementet de siste to årene også styrket en rekke museer. Vi er fortsatt bare i år to av den store museumsreformen som i samsvar med nevnte stortingsmelding skal strekke seg over fem år. Rogaland Kunstmuseum vil også bli vurdert i denne sammenhengen.

Jeg tillater meg å gjøre oppmerksom på at besøkstallet for Sørlandets Kunstmuseum i 2001 skal være nærmere 18 000, og ikke 10 500 slik fremstillingen Deres viser.

SPØRSMÅL NR. 488**Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Lena Jensen****Besvart 23. april 2003 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet****Spørsmål:**

«Foreldreutvalget for grunnskolen, FUG, har en viktig funksjon som rådgivende organ, men ledelsen i FUG oppnevnes selv av departementet. Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen vektla i merknad til budsjettbehandlingen i høst at det var viktig å åpne for å støtte også andre foreldregrupper.

Vil søknader om prosjektstøtte fra andre foreldregrupper bli reelt vurdert slik Stortinget har lagt til grunn, og hvilke kriterier vil slike søknader eventuelt bli vurdert ut fra?»

BEGRUNNELSE:

I svar av 9. april 2003 på skriftlig spørsmål fra undertegnede svarer statsråden generelt på prioritering av foreldremedvirkning, men ikke på oppfølgingen av Stortingets merknad fra budsjettbehandlingen i fjor.

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2002-2003) skrev komiteen følgende:

"Komiteen viser til at Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG) skal arbeide for å styrke engasjementet til foreldrene. Det er svært viktig at skolene samarbeider tett med foreldrene, og at representanter for forel-

drene blir hørt ved omlegginger i grunnskolen. Økt engasjement og medvirkning fra foreldrene er viktig i arbeidet for en god skole, blant annet for å styrke skolens holdningsskapende arbeid. FUG har en viktig funksjon som rådgivende organ for departementet. Komiteen er kjent med at det er dannet medlemsorganisasjoner av foreldre som supplement til FUG. Det vises bl.a. til foreningen Aktive Foreldre. Komiteen ser på dette som et utslag av økt foreldreengasjement og er positiv til det arbeidet som skjer i denne sammenhengen. Det er viktig å åpne for et mangfold av foreldreorganisasjoner og initiativ som springer ut av ulike foreldregruppers engasjement. Komiteen mener at eksempelvis slike organisasjoner bør ha mulighet til å motta prosjektstøtte til sine initiativ."

Svar:

I tildelingsbrevet til Læringssenteret fremgår det at Læringssenteret skal stimulere til elev- og foreldremedvirkning. I den grad brukerorganisasjoner, enten det er elever eller foreldre, har interessante og relevante prosjekt med tilstrekkelig faglig tyngde, kan slike få støtte.

Jeg viser for øvrig til vårt svar på skriftlig spørsmål nr. 466 om foreldremedvirkning i grunnopplæringen.

SPØRSMÅL NR. 489**Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund****Besvart 29. april 2003 av sosialminister Ingjerd Schou****Spørsmål:**

«En effektiv og reell kontroll med alkoholomsetningen er nødvendig. Sosial- og helsedirektoratet uttalte i mars d.å. at skjenkekontrollører skal overvåke at alkohol omsettes lovlig, men "ikke aktivt provosere frem lovbrudd". Ut fra dette vil kontroll bli vanskelig å utføre.

Vil sosialministeren bidra til at direktoratets uttalelse blir vurdert på ny slik at lovgivers intensjon med alkoholovens omsetningsregler får et reelt innhold?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Vest-Agder har i vedtak datert 17. mars d.å. definert en skjenkekontrollørs forsøk på

kjøp av øl etter tillatt salgstid, som provokasjon. Konklusjonen er trukket på bakgrunn av en generell anbefaling fra Sosial- og helsedirektoratet av 10. mars d.å.

Direktoratet uttaler: "Når det gjelder fremprovosering av brudd på alkoholoven, er direktoratet av den oppfatning at fremprovosering av lovbrudd ligger utenfor lovgivers intensjon om forsvarlig kontroll. Kontrollørenes oppgave er å kontrollere at utøvelse av salgs- og skjenkebevillinger skjer i samsvar med alkoholoven. Kontrolløren skal overvåke at salg eller skjenking på vedkommende sted foregår lovlig, og ikke aktivt provosere frem lovbrudd."

Dersom en kontrollør oppholder seg over tid på et

salgssted for å iakttå andre kunder, vil betjeningen trolig etter kort tid avsløre vedkommende som kontrollør.

En reell kontroll med alkoholomsetningen vil dermed neppe være mulig. Likefullt må kommunene kunne vektlegge bevis innhentet på tilsvarende måte fra andre enn skjenkekontrollører, f.eks. fra organisasjonen Juvente, når man skal vurdere inndragning av salgs- eller skjenkebevilling.

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg vanskelig kan uttale meg om det konkrete vedtaket fra fylkesmannen i Vest-Agder som ligger til grunn for spørsmålet, men jeg forstår samtidig representanten Duesunds reaksjon på at en skjenkekontrollørs forsøk på kjøp av øl etter tillatt salgstid ble definert som en provokasjon. Det er åpenbart at kommunens kontroll med om bevillingshaverne overholder salgstider og aldersgrenser ved salg av alkohol kunne blitt vesentlig mer effektiv med bruk av provokasjonsmetoder. Jeg vil imidlertid generelt gjøre oppmerksom på at Sosial- og helsedirektoratets uttalelse om fremprovosering av brudd på alkoholloven har sin bakgrunn i at bruk av provokasjoner i kommunens kontroll med alkoholomsetningen reiser vanskelige og svært kontrollversielle spørsmål.

Selv om den typen provokasjon det her er snakk om innebærer at det bare er bevillingshaver, og ikke provokatøren, som gjør seg skyldig i lovbrudd, bør det ikke være en oppgave for det offentlige å bidra til å forlede noen til å overtre alkoholloven. Bruk av provokasjoner skaper også grobunn for konflikter om

bevisverdien av overtredelsen. Det vil bl.a. kunne hevdes at provokasjoner ikke beviser mer enn at det var mulig å fremprovosere et lovbrudd, og ikke at overtredelser ville ha skjedd i en normalsituasjon. Dette kan gjøre det vanskelig for kommunen å basere et inndragningsvedtak på et fremprovosert lovbrudd. Bevillingsmyndigheten vil likevel kunne vektlegge vitneutsagn om overtredelser, f.eks. fra organisasjonen Juvente, når man skal vurdere om det er grunnlag for å reagere overfor bevillingshavere. Jeg ser det som positivt at kommunene innhenter og benytter informasjon fra organisasjoner som Juvente og andre for på denne måten å få kunnskap som gjør det mulig å målrette kontrollarbeidet bedre. Dette er imidlertid noe annet enn at det offentlige selv aktivt medvirker eller oppfordrer til å fremprovosere lovbrudd. Jeg deler Sosial- og helsedirektoratets vurdering av at fremprovosering av lovbrudd ligger utenfor lovgivers intensjon om forsvarlig kontroll.

Når kommunene vurderer hvordan kontrollen skal gjennomføres, bør det tas hensyn til at den valgte kontrollordningen ikke svekker kommunens autoritet som kontrollorgan, eller tiltroen til at kontrollene er objektive. Et godt tillitsforhold mellom bevillingsmyndigheter og bevillingshavere er en viktig forutsetning for håndtering av alkoholpolitiske utfordringer i kommunen, fordi det gir muligheter for konstruktiv dialog med salgs- og skjenkestedene om hvordan kontrollrutinene kan skjerpes. Jeg ønsker at det skal reageres strengt overfor bevillingshavere som ikke tar sitt ansvar alvorlig, og med inndragning om nødvendig, men flest mulig inndragningsvedtak er i seg selv ikke målet.

SPØRSMÅL NR. 490

Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Gunn Olsen

Besvart 24. april 2003 av sosialminister Ingjerd Schou

Spørsmål:

«Vil statsråden tilpasse regelverket for forsøksordningen for utdannings- og arbeidsreiser, slik at en blind ikke kan nektes nødvendig transport til og fra arbeid avhengig om det går kollektiv transport på strekningen eller ikke?»

BEGRUNNELSE:

Den ettårige forsøksordningen med tilrettelagt transport til arbeids- og utdanningsreiser for funk-

sjonshemmede som startet 1. august 2002, var ment å være et supplement til de etablerte transportordningene som finnes i dag. Funksjonshemmede skulle ikke være nødt til å takke nei til arbeid eller utdanning pga. manglende transporttilbud. Men ett av kriteriene for å komme inn under denne forsøksordningen, er at det må finnes offentlig kommunikasjon mellom utdannings- og arbeidsstedet og hjemmet. For å komme inn under ordningen, må søker ikke kunne benytte seg av kollektivtransport om den finnes.

Vi lever spredt og flere steder er ikke offentlig transport noe alternativ. Ikke alle funksjonshemmede kan kjøre bil selv. Ordningen synes å avskjære f.eks. blinde og svaksynte. Blindeforbundet forteller bl.a. om en sterkt svaksynt mann, bosatt i Østfold, som pendler daglig til arbeid. Det går ikke kollektivtransport på strekningen mellom bosted og arbeid. Hans familie har tidligere fraktet ham til og fra jobb, men de kan ikke stille opp lenger. Trygdekontoret har avslått hans søknad om å komme inn på utdannings- og arbeidsreiseordningen. I praksis blir denne mannen og andre i hans situasjon avskåret å delta i arbeid eller utdanning uten særskilt tilrettelagt transport. Kriteriene for tilrettelagt transport bør målrettes å muliggjøre deltakelse.

Svar:

Fra 1. august 2001 ble det iverksatt et forsøk med tilrettelagt transport for funksjonshemmede arbeidstakere og studenter. Forsøket er et samarbeidsprosjekt mellom Sosialdepartementet, Helsedepartementet og Samferdselsdepartementet.

Generelt kan jeg opplyse at blinde går inn under forsøksordningen på lik linje med andre funksjonshemmede, forutsatt at de ikke kan benytte seg av offentlige kommunikasjonsmidler. I forhold til tidligere undersøkelser blant brukere av den ordinære TT-ordningen har brukerne av forsøksordningen lavere andel bevegelseshemmede, men flere med synshemninger. Årsaken til dette er at blant ordinære TT-brukere, hvor gjennomsnittsalderen er 30 år høyere, dominerer aldersrelaterte forflytningshemninger.

Formålene med forsøket er å utvide/etablere transporttilbud som sikrer funksjonshemmede arbeidstakere og studenter muligheter for deltakelse i arbeidsliv og utdanning, samt kompensere for renteutgifter knyttet til transport. Målet med forsøket er videre å kartlegge hvilken betydning et bedret transporttilbud for funksjonshemmede får for redusert tilgang til uførepensjon og om dette tilbudet kan føre til at uføre kommer ut i arbeid eller i utdanning. Funksjonshemmede som ikke kan benytte offentlige kommunikasjonsmidler eller egen bil får et transporttilbud som sikrer muligheter til deltakelse i arbeidsliv og utdanning. Forsøket skal tilpasses de etablerte ordningene for transport og støtte og skal primært fange opp funksjonshemmede som faller utenfor dagens ordninger (bilstønad, grunnstønad, TT til arbeid og utdanning mv.). Dette betyr at forsøket *ikke* skal erstatte eksisterende ordninger, men være et supplement.

Formålet med forsøket er videre å vinne erfaringer med ulike organisasjonsmodeller før en permanent ordning eventuelt iverksettes.

Forsøkene baserer seg på utprøving av to modeller for organisering av en rasjonell transportordning. Den ene modellen er knyttet opp mot trygdeetaten og kjørekontorene. Den andre ordningen er knyttet til den fylkeskommunale transporttjenesten for funksjonshemmede (TT).

For å få et bedre grunnlag for å vurdere om ordningen bør gjøres permanent, foreslo Regjeringen ved revisjonen av statsbudsjettet for 2002 å forlenge forsøket fram til juli 2003. En forlenging for hele studieåret 2002/2003 ville kunne forhindre at noen lot være å søke om studieplass pga. manglende transportløsninger.

Departementene har engasjert Nordlandsforskning for å evaluere forsøket. Nordlandsforskning har i februar 2003 gitt en foreløpig evaluering. Den endelige evalueringen vil foreligge et par måneder etter forsøkets avslutning. Først da vil det være mulig å trekke de endelige konklusjoner av forsøksordningen.

Erfaringene så langt viser at det bare er til sammen 177 personer (pr. 17. januar 2003) som benytter eller har benyttet seg av de to ordningene. Av disse gjelder 85 pst. arbeidsreiser og kun 15 pst. utdanningsreiser. Antall aktive brukere er noe lavere pga. at noen er gått ut av ordningen grunnet avsluttet utdanning, opphør av arbeidsforhold, død osv. Flere søknader er innvilget i trygdefylkene (106) enn i TT-fylkene (71).

Evalueringen viser at ytterst få (kun 2 personer) er kommet ut i arbeidslivet fra en passiv tilværelse. Selv om nesten alle av dagens brukere var i arbeid da forsøket startet, vil ordningen likevel kunne forhindre overgang til uførepensjon dersom den videreføres. Resultatene så langt fra brukerundersøkelsen viser at for flertallet av dagens brukere har transportordningen stor betydning for yrkesdeltakelse.

Regjeringen vil ta stilling til om det skal foreslås etablert en permanent ordning for arbeids- og utdanningsreiser for funksjonshemmede når erfaringene med forsøksordningen er endelig evaluert av Nordlandsforskning. Regjeringen vil derfor komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2004. I samsvar med forutsetningene for forsøket vil Regjeringen vurdere å sikre overgangsordninger fram til avklaring av eventuelt nye regler. Dette vil vi komme tilbake til i revidert nasjonalbudsjett 2003. Det vil imidlertid på det nåværende tidspunkt ikke være aktuelt å endre vilkårene for å komme inn under ordningen like før forsøksordningen opphører. Dette vil vi eventuelt vurdere dersom ordningen skal gjøres permanent fra 2004.

SPØRSMÅL NR. 491**Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Sigrun Eng****Besvart 25. april 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm****Spørsmål:**

«I veinormalen blir det stilt krav til hvordan veiene skal vedlikeholdes og hva som er maksimale avvik i forhold til normalen. Buskerud og Telemark fylke har på veidekke fått dispensasjon fra veinormen. Dette har ført til at veiene i disse fylkene bl.a. har store slitasjespor med fare for vannplaning og ustabilitet.

Føler statsråden seg komfortabel med denne situasjonen, og hva vil hun i så fall gjøre?»

Svar:

Vegnormalene inneholder en rekke tekniske krav og retningslinjer for planlegging, prosjektering og bygging av nye veger. Vegnormalene inneholder ikke krav til hvordan eksisterende veger skal driftes og vedlikeholdes. Dette omtales bl.a. i en egen håndbok nr. 111 "Standard for drift og vedlikehold" som beskriver hvordan eksisterende riksveger skal driftes og vedlikeholdes. I forhold til både drift og vedlikehold beskriver håndboka funksjonskrav og konkretiserer nivået for innsatsen gjennom krav til tilstand og/eller krav til tiltak. Håndboka inneholder også retningslinjer til sporutviklingen.

Gjennom arbeidet med Nasjonal transportplan settes det bl.a. opp målsettinger for en rekke områder innenfor drift og vedlikehold for den kommende fireårsperiode. Dette ble også gjort for inneværende planperiode. Utviklingen i spordybder er ett av de områdene som det er satt opp målsettinger for. Målene settes fylkesvis og er bl.a. basert på visse økonomiske og trafikkmessige forutsetninger. Det mest aktuelle tiltaket for å sikre en uønsket sporutvikling er reasfaltering. Beløpet til reasfaltering vil kunne variere noe fra år til år, bl.a. avhengig av antall og type uforutsette hendelser og unormale klimatiske forhold.

Det er riktig at noen fylker ikke har nådd alle

målsettingene i forhold til spordybder. Det kan være flere årsaker til dette. Blant annet skyldes det at noen vegstrekninger har hatt en høyere trafikkvekst enn forutsatt, og at kostnadene til vinterdrift har vært særlig store de siste årene i noen fylker. Fylkene Telemark og Buskerud er blant de fylkene som så langt i planperioden ikke har oppnådd alle målsettingene i forhold til spordybder. Telemark har i mange år hatt et dårlig vegnett i forhold til spor og jevnhet, noe som særlig skyldes dårlige grunnforhold. Dette er også tatt spesielt opp i forbindelse med utarbeidelsen av Nasjonal transportplan for inneværende planperiode. I forbindelse med fordeling av midler på drifts- og vedlikeholdsposten (post 23) i 2002, tildelte Vegdirektoratet et spesielt bidrag til dekkelegging på 8 mill. kr til Telemark. I forbindelse med fordeling av midler i 2003 har Vegdirektoratet, som en del av de generelle tildelinger, øremerket 5 mill. kr til hvert av de to fylkene til reasfaltering.

Jeg er svært opptatt av trafikk sikkerhet, og ser det som viktig i denne sammenhengen også å vektlegge tiltak av drifts- og vedlikeholdsmessig karakter. Det har skjedd en vridning de siste årene i retning av økt satsing på drift og vedlikehold, framfor investeringer. Gjennom den nye organiseringen av Statens vegvesen vil det også bli bedre muligheter for prioriteringer til drift og vedlikehold på de verste strekningene over fylkesgrensene. I henhold til intensjonen ved omorganiseringen vil det på sikt bli mer penger til drift/vedlikehold, jf. at effektivisering innebærer mer penger til veg. Dette vil kunne bedre situasjonen også for sporutviklingen. Dersom det oppstår en utvikling av spordybder som vil kunne medføre en risiko i forhold til trafikk sikkerhet, vil vi måtte sette inn nødvendige tiltak for å hindre dette. Aktuelle tiltak kan være senking av fartsgrenser og økt politiovervåking på de mest utsatte strekningene.

SPØRSMÅL NR. 492**Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Gunn Karin Gjul****Besvart 25. april 2003 av justisminister Odd Einar Dørum****Spørsmål:**

«For å styrke innsatsen med å bekjempe barnepornografi på Internett, er kunnskap og erfaring viktig. Norsk politi gikk til aksjon over hele landet i august 2002. 160 personer ble arrestert i aksjon "Pendulum". Felles for dem alle var at de hadde betalt for barnepornografi med kredittkort.

Kan justisministeren gi en oversikt over påtaleavgjørelser i sakene fra aksjon "Pendulum" og begrunnelse for disse avgjørelsene?»

Svar:

Jeg har fått opplyst at Kripos i samråd med Riksadvokaten har tatt initiativ til en evaluering for å kartlegge resultatet av aksjon "Pendulum". 25 politidistrikter har besvart det evalueringsskjema som ble sendt ut, og så langt foreligger status i 74 av sakene. En stor del av disse er fortsatt under etterforskning,

og det samme gjelder de resterende 85 sakene som Kripos ennå ikke har mottatt status på.

En samlet evalueringsrapport vil først foreligge i løpet av mai.

Når det gjelder de sakene som er påtaleavgjort, viser oversikten følgende:

Tolv saker er henlagt, hovedsakelig som intet straffbart forhold, bevist eller henlagt på bevisets stilling. I disse sakene har man ikke klart å finne barnepornografisk materiale under ransaking eller etter å ha analysert databaseslag.

I ni saker er det tatt ut tiltale for besittelse av barnepornografi samt eventuelle andre overtredelser av straffeloven. Disse sakene er berammet, men ennå ikke behandlet av domstolene.

Åtte saker er avgjort, enten ved vedtatt forelegg eller ved dom. I disse sakene har siktede erkjent besittelse av barnepornografi.

SPØRSMÅL NR. 493**Innlevert 11. april 2003 av stortingsrepresentant Geir-Ketil Hansen****Besvart 25. april 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen****Spørsmål:**

«I SAS' konsortialavtaleoverenkomst § 3 pkt. 2 står det at ved ansettelse og utdanning av flygende personell skal valget skje under behørig hensyntagen til oppnåelse av en rimelig fordeling mellom dansker, nordmenn og svensker.

Kan næringsministeren redegjøre for hvordan avtaleforholdet som ligger til grunn for SAS-samarbeidet, blir ivarettatt i den omstrukturingsprosessen som nå pågår i SAS?»

BEGRUNNELSE:

Styret i SAS har vedtatt en omfattende plan for kostnadskutt, som bl.a. innebærer en reduksjon av 4 000 stillinger. De ansattes organisasjoner i Norge hevder at norske arbeidsplasser og virksomhet i Norge blir uforholdsmessig hardt rammet.

St.meld. nr. 26 (1996-97) om Skandinavisk luft-

fartspolitik og forlengelsen av SAS-samarbeidet, legges konsortieoverkomsten mellom SAS Danmark, SAS Norge ASA og SAS Sverige AB til grunn for selskapets virksomhet. Overenskomsten inneholder føringer for fordeling av virksomhet og ansatte i Sverige, Danmark og Norge.

Svar:

SAS-konsernet, på linje med mange andre mellomstore flyselskaper, har en stund nå befunnet seg i en vanskelig situasjon, som følge av konkurranse og endringer i nasjonal og internasjonal luftfart, og internasjonale begivenheter. Utviklingen krever omfattende omstruktureringstiltak for å sikre SAS-konsernets lønnsomhet, konkurransedyktighet, og effektive flyoperasjoner for selskapets lufruter. SAS-gruppen har allerede gjennomført to programmer, og iverksetter nå et tredje, med sikte på en omlegging til mer rasjonell drift, lavere bemanning, forenklet basisorga-

nisasjon, og andre kostnadsreduserende tiltak. Det forhandles med selskapets fagorganisasjoner i de tre land om bemanningsreduksjoner og effektivitetstiltak.

Nærings- og handelsdepartementet, så vel som øvrige aksjonærer i SAS AB, er blitt orientert om konsernets forskjellige tiltaksprogrammer for å gjenopprette lønnsomheten i virksomheten. De er nødvendige for å sikre fortsatt levedyktighet og konkurransevne for SAS-konsernet. Selskapets styre beslutter og iverksetter de tiltak som de anser hensiktsmessige og nødvendige med sikte på å oppnå bedre resultater.

Herunder inngår også det å vurdere forholdet til konsortialavtalens bestemmelser. Ut over henvisnin-

gen i spørsmålet fremgår det også av konsortialavtalens § 3 nr. 2 første setning at ved ansettelse av konsortiets personell skal styret og den administrerende direktør bestrebe seg på å skape en så rasjonell og effektiv organisasjon som mulig. I henhold til § 1 nr. 2, jf. § 3 nr. 2 annen setning, skal konsortiet drive sin virksomhet etter sunne forretningsmessige prinsipper, og ansettelse og utdanning av personell skal skje overensstemmende med dette prinsipp.

Det er etter mitt skjønn viktig at ledelsen og de ansatte i SAS-konsernet nå får ro til å konsentrere seg om gjennomføringen av det nødvendige og krevende omstillingsarbeidet, som særlig må ta sikte på en mer effektiv drift av selskapets fly og en bedre utnyttelse av personellressursene innen luftfartsvirksomheten.

SPØRSMÅL NR. 494

Innlevert 14. april 2003 av stortingsrepresentant Sigrun Eng

Besvart 25. april 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«I Oslo-området er det et stort behov for å få etablert oppstillingsplasser for lastebiler, hvor det vil bli mulighet for dusing, mat, overnatting og sosialt samvær. I mange år har det blitt arbeidet med å finne en egnet løsning uten at noe har skjedd. Jeg er kjent med at det på Skedsmo blir arbeidet med en løsning.

Hvor langt har dette arbeidet kommet, og hva har statsråden tenkt å gjøre for å få etablert en overnattingsplass for lastebiler i Oslo-området?»

Svar:

Jeg er enig i at det er et stort behov for oppstillingsplasser for lastebiler i Oslo-området.

Samferdselsetaten i Oslo kommune har i flere år arbeidet med å finne et egnet sted for et vegserviceanlegg med oppstillingsmuligheter for lastebiler i Oslo. Et alternativ har vært å plassere anlegget ved Åsland langs E6 på grensen mellom kommunene Oslo og Ski hvor Statens vegvesen skal bygge et toplanskryss og en kontrollplass i forbindelse med utbyggingen av E6 til fire felt fra Klemetsrud og sør-øst. Dette alternativet ble imidlertid uaktuelt etter som utbyggeren ikke aksepterte Vegvesenets krav om at vegserviceanlegget av trafiksikkerhetsmessi-

ge årsaker måtte kobles til E6 via det nye toplanskrysset.

Alternative lokaliseringer av et vegserviceanlegg utenfor Oslo ble diskutert på et møte i mars 2002 hos byråden for næring og byutvikling med representanter fra Norges Lastebileier-Forbund og Statens vegvesen. Det eneste reelle forslaget som da forelå var en utbygging langs E6 ved Berger i Sørums kommuner. Vegserviceanlegget forutsettes å ligge på østsiden av E6, men anlegget vil kunne betjene begge kjøreretninger. Statens vegvesen har stilt seg positive til en flytting av den eksisterende avkjøringsrampe for nordgående trafikk. Det forutsettes at utbygger dekker alle kostnader. Norges Lastebileier-Forbund er positiv til alternativet ved Berger.

Reguleringsplanen for vegserviceanlegget ved Berger er nå til sluttbehandling i Sørums kommune. Avkjøringsrampen ligger i Skedsmo kommune, slik at planen også må vedtas der. Forutsatt finansiering, antyder utbygger oppstart av anleggsarbeidene våren 2004.

Jeg vil understreke at det ikke er statens ansvar å bygge slike serviceanlegg, men jeg vil allikevel følge den videre utvikling i saken og om nødvendig vurdere behov for statlige initiativ.

SPØRSMÅL NR. 495**Innlevert 14. april 2003 av stortingsrepresentant Berit Brørby****Besvart 24. april 2003 av miljøvernminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil statsråden raskt ta et initiativ slik at fristen kan forlenges og dermed gi bedriften nødvendig tid til å finne akseptable kjemikalier til overflatebehandling av fiskekroker?»

BEGRUNNELSE:

Bedriften O. Mustad & Søn AS har fått pålegg om å skifte kjemikalier i forbindelse med overflatebehandling av fiskekroker. Preparatet de i dag bruker på dispensasjon ble forbudt 1. januar 2002. Dette forbud gjelder visstnok kun for Norge. Bedriften har nå testet ut en rekke andre kjemikalier til erstatning for det forbudte, men har så langt ikke fått verifisert at det fungerer tilfredsstillende og har søkt Statens forurensningstilsyn om en forlengelse av dispensasjonen som utgår 1. januar 2004. Denne midlertidige dispensasjonen er forlenget inntil klagen fra Mustad er behandlet. Om ikke klagen fører fram, kan det bety nedleggelse av all fiskekrokproduksjon ved Mustad AS i Norge og flere hundre arbeidsplasser står i fare.

Svar:

Denne bedriften produserer fiskekroker. Ved elektrolytisk forfinning av metallet i fiskekroken benytter bedriften tre produkter som inneholder nonylfenoletoksilater. Disse stoffene brytes i naturen ned til nonylfenol som er meget giftig overfor vannlevende organismer som fisk, virvelløse dyr og alger. Nonylfenol er tungt nedbrytbart, bioakkumuleres og absorberes lett til slam, sedimenter og jord. Nonylfenoler har også kjente hormonforstyrrende stoffer, dvs. kjemiske stoffer som etterligner hormoner og som kan forstyrre hormonbalansen og forplantningsevnen hos mennesker og dyr.

Stortinget har sluttet seg til et nasjonalt resultatmål om at utslipp av det aktuelle stoffet skulle stanses i Norge innen 2000, jf. St.meld. nr. 58 (1996-97) Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling. Myndighetene ønsket i utgangspunktet å nå målet gjennom frivillige tiltak fra industriens side, men dette lyktes ikke i tilstrekkelig grad. For å sikre at målet ble opp-

fylt så langt som mulig ble det derfor fra 1. januar 2002 innført forbud, med noen unntak, mot produksjon, import, omsetning og bruk av nonylfenol og oktylfenol og deres etoksilater. Forskriften er i dag innarbeidet i *Forskrift om begrensninger i bruk m.m. av enkelte farlige kjemikalier* som ble fastsatt 20. desember 2002.

Forbudet gjelder kun for Norge. Imidlertid har EU-kommisjonen fremmet et forslag til direktiv for nonylfenol og nonylfenoletoksilater som i noen tid har vært til behandling i rådet/parlamentet. Forslaget omhandler også forbud mot bruk av disse stoffene på en rekke områder, herunder metallbearbeiding.

Bedriften O. Mustad & Søn slipper i dag ut om lag 600 kg nonylfenoletoksilater til Hunnselva/Mjøsa pr. år. Siden forbud mot bruk av dette stoffet ble innført har bedriften flere ganger søkt om, og fått innvilget, dispensasjon fra forskriftens bestemmelser. I brev fra Statens forurensningstilsyn av 18. desember 2002 ble dispensasjonen forlenget fram til 15. mars 2003. Som grunnlag for å vurdere eventuelt ytterligere forlengelse bad Statens forurensningstilsyn også om utfyllende redegjørelser for utslippsmengder og mulige tiltak for å hindre utslipp. I brev av 4. mars 2003 ble bedriftens søknad om dispensasjon fram til 1. januar 2004 avslått, men det ble gitt en forlengelse av dispensasjonen fram til 1. mai 2003 for en praktisk avviklingsperiode.

Avslaget ble påklaget av bedriften i brev av 27. mars 2003 der bedriften også ber om at dispensasjonen forlenges inntil klagen er avgjort. Dette ble innvilget i brev fra Statens forurensningstilsyn av 7. april 2003.

Det er Miljøverndepartementet som er klageinstans i slike saker. Det vil derfor ikke være riktig av meg å forskuttere forberedelse av klagesaksbehandlingen i Statens forurensningstilsyn eller å kommentere saken konkret. Imidlertid vil jeg i en eventuell klagesak legge vesentlig vekt på hensynet til en reduksjon av de farlige stoffene og samtidig vurdere forholdet til regelverksutviklingen i EU og sysselsettingssituasjonen.

SPØRSMÅL NR. 496**Innlevert 14. april 2003 av stortingsrepresentant Gunn Karin Gjøl****Besvart 28. april 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm****Spørsmål:**

«I et internt høringsdokument for Jernbaneverket foreslås Rørosbanen tatt ut fra region nords ansvarsområde og lagt til region øst, med banesjef på Hamar og styring fra Oslo. Rørosbanen vil dermed konkurrere om ressurser med bl.a. InterCity tog på Østlandet. Det er en sentralisering Jernbaneverket legger opp til gjennom dette forslaget.

Vil statsråden gripe inn for å sikre at Jernbaneverket ikke går i motsatt retning av Regjeringens politikk, forøvrig med desentralisering av statlige funksjoner?»

Svar:

Jernbaneverket er i ferd med å gjennomgå hele sin interne organisering. Formålet med denne gjennomgangen er å desentralisere og effektivisere Jernbaneverkets virksomhet. Organisasjonsmodellen innebærer at Jernbaneverket samler og effektiviserer fagområder, samtidig som disse spres bedre geografisk. Jernbaneverket ønsker med den nye organiseringen å styrke sin lokale representasjon, med bl.a. økt tilstedeværelse og synlighet på stasjoner. Spørsmålet om organisering av ansvaret for Rørosbanen er således en del av en større helhet.

Et viktig tiltak for å bli mer effektiv er å øke nærheten og dermed eierskapet til det en har ansvaret for. For jernbanestrekningene mellom Oslo og Trond-

heim-Dovrebanen og Rørosbanen er de ansvarlige Banesjefene i dag plassert i Oslo og Trondheim. Banesjefene er det sentrale operative organisasjonsledd i Jernbaneverket for å oppnå et effektivt og driftsikkert jernbanelnett.

For å skape større nærhet til eget ansvarsområde og lokale myndigheter, er det derfor i den nye organiseringen planlagt opprettet et nytt banesjefsområde på Hamar, med ansvar for Dovrebanen fra Hamar til Dombås samt Raumabanen til Åndalsnes, og Rørosbanen fra Hamar til Røros samt Solørbanen. I tillegg opprettes det en stilling som banesjefassistent for Rørosbanen, plassert på Røros. Det betyr en desentralisering, og at det ansvar som i dag utøves fra Oslo og Trondheim på dette området blir tilsvarende begrenset. Banesjefområdet på Hamar vil både geografisk og trafikkmessig ha en naturlig tilknytting til det sentrale østlandsområdet, og dermed administrativt tilknyttet region øst, plassert i Oslo.

Når det gjelder fordeling av midler til investering, drift og vedlikehold blir dette gjort ut fra en behovsmessig vurdering, uavhengig av regiongrenser.

Målsettingen med den nye organiseringen er å effektivisere og desentralisere Jernbaneverkets virksomhet. Dette er i tråd med Regjeringens målsetting, og jeg ser derfor ikke grunn til å gripe inn i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 497**Innlevert 16. april 2003 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 30. april 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten****Spørsmål:**

«Hvordan sikrer helseministeren at forhold som er avdekket av kontrollkommisjonen følges opp av Helse Midt-Norge, med sikte på en forbedring av tilbudet ved akuttpsykiatrisk avdeling i Molde?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Sunnmørsposten 14. april 2003 har kontrollkommisjonen avdekket bekymringsverdige forhold ved akuttpsykiatrisk avdeling i Molde både i

2001 og i 2002. Det hevdes at det ikke er tilstrekkelig kapasitet til å gi tilbud til et økende antall pasienter. I tillegg hevdes det at pasientgruppen gjennomgående er dårligere enn tidligere, og at institusjonen ikke kan ivareta denne gruppens behandlingsbehov på en tilfredsstillende måte. Det er uttrykt bekymring både i forhold til pasientenes og de ansattes situasjon. Kontrollkommisjonen hevder at forholdene er tatt opp med sykehusledelsen, men at iverksatte tiltak ikke har gitt godt nok resultat.

Svar:

En gjennomgang av denne saken, der jeg bl.a. har innhentet informasjon fra Helse Midt-Norge RHF, viser at de beskrevne kapasitetsproblemene ved akuttavdelingen i Molde har bakgrunn i flere forhold. I kontrollkommisjonens rapport er det bl.a. framholdt at manglende tilbud i primærhelsetjenesten og ved andre avdelinger i sykehuset legger et press på akuttavdelingen. Akuttavdelingen må i stadig økende grad motta pasienter med sammensatte problemer som krever fagmessig rehabiliterende oppfølging. I tillegg beskrives det i kontrollkommisjonens rapport at det i det *"siste året har vært en fortsatt nærmest eksplosiv økning av pasienter med rusrelaterte psykiske problemer"*.

Forholdene som beskrives er sammensatte og omfatter behandlingskjeden fra primærhelsetjenesten, gjennom ulike enheter i spesialisthelsetjenesten, og tilbake til primærhelsetjenesten. Normalt er pasientene tjent med at tilbudet gis i kommunene så langt kompetansen strekker til, og at spesialisthelsetjenesten gir tilbud når det kreves spesiell kompetanse og særlige bygningsmessige forhold. Ved lav kapasitet eller svikt i ett av leddene, vil hele kjeden enten blokkeres, eller pasienter vil raskere bli sendt over til neste ledd for å unngå at systemet stopper opp. Dette rammer pasienter og personale slik kontrollkommisjonens rapport beskriver.

Akuttavdelingen blir særlig sårbar ved svikt i tiltakskjeden. Behovet for innleggelse av pasienter som trenger øyeblikkelig hjelp, vil alltid måtte imøtekommes av sykehuset. Det skapes uheldige sirkler ved for tidlig utskrivning av dårlige pasienter, noe som igjen fører til reinnleggelser.

Situasjonen ved akuttavdelingen i Molde svarer med funnene i en studie SINTEF Unimed gjorde i 2001, i en pasienttelling som bekreftet inntrykket av høyt belegg i akuttpsykiatrien. Den samme tellingen viste også at om lag 50 pst. av pasientene etter behandlernes mening kunne behandles i et mindre ressurskrevende behandlingsopplegg. Dette peker i retning av at hovedproblemet ikke er mangel på senger i akuttpsykiatrien, men mangel på samarbeid mellom primær- og spesialisthelsetjenesten, kapasitetsproblemer i andre deler av behandlingskjeden, og mangler i organiseringen.

Opptrappingsplanen for psykisk helse innebærer derfor mer enn en omfattende utbygging av de kommunale tjenestene og spesialisthelsetjenesten. Vel så

viktige elementer i satsingen er en utbygging av boliger tilrettelagt psykisk syke, satsing på arbeidsrette tiltak, informasjon, rekruttering, forskning, utdanning og kompetansehevende tiltak. Ikke minst omfatter psykiatriplanen også at arbeide for en omfattende holdningsmessig endring med vekt på brukermedvirkning og mestringsperspektiv i en desentralisert tjeneste. Sentralt i opptrappingsplanen er videre å øke tilgjengeligheten til behandlingstilbudet. Det satses på økt tilgjengelighet gjennom nærhet til tilbudet og gjennom økt kapasitet, og bedre og smidigere samarbeid mellom tjenestenivåene.

I tråd med Helse Midt-Norge RHF sin vurdering av situasjonen ved akuttavdelingen i Molde, ligger løsningen på kort og lang sikt i endringer i flere ledd i tiltakskjeden. En økning av ressursene i ett av leddene vil ikke alene løse problemene. Som kontrollkommisjonen også har påpekt for avdelingen i Molde, har enkelttiltak så langt ikke gitt effekt.

Helse Midt-Norge melder at Helse Nordmøre og Romsdal er i gang med forbedringsarbeidet. Kommunene skal bygge opp sin kompetanse, og det skal utvikles gode individuelle planer til bruk i samhandlingen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. De distriktpspsykiatriske sentrene i foretakets område skal endre innhold i tjenesten slik at pasienter, særlig de med langvarig behov, skal kunne tilbys akutt hjelp som ikke krever akuttavdelingens spesialiserte kompetanse. Andre sykehusavdelinger skal omstille drift som følge av dette. Flere tidligere fylkesdekkende enheter i Helse Nordmøre og Romsdal skal deles, slik at Helse Sunnmøre lettere kan ivareta en god organisering innenfor sitt ansvarsområde.

I tillegg kommer den planlagte opptrappingen av flere ledd i det psykiatriske tilbudet i regionen. I forslaget til regional psykiatriplan er det planlagt 6 nye døgnplasser i Helse Nordmøre og Romsdal i et spesialisert tilbud til pasienter med et samtidig rus- og psykiatriproblem. Bruk av Brøset i Trondheim for de farligste pasientene, som det i 2001 var lagt begrensninger på, er igjen en aktiv del av tiltakskjeden. Helse Midt-Norge RHF følger utviklingen i Helse Nordmøre og Romsdal gjennom regelmessige rapporteringer, og i styringsdialogen med foretaksledelsen.

Som helseminister har jeg stor tillit til at denne saken vil bli fulgt opp på en god måte i Helse Midt-Norge RHF, og at en systematisk innsats innenfor psykiatriplanen også vil gi uttelling i form av en redusert belastning på akuttilbudet.

SPØRSMÅL NR. 498**Innlevert 23. april 2003 av stortingsrepresentant Magnhild Meltveit Kleppa****Besvart 30. april 2003 av landbruksminister Lars Sponheim****Spørsmål:**

«Gjennom prosjektet "Inn på tunet - grønn omsorg" er det lagt eit grunnlag for eit nytt og spanande samarbeid mellom landbruket og dei mange oppgåvene kommunane har. Her er no verdifulle erfaringar frå samarbeid om t.d. barnevern, skule, psykiatri og mykje meir.

Kva initiativ vil statsråden ta for å sikra ei god organisering slik at erfaringane kan vidareførast?»

Svar:

Det nasjonale prosjektet "Grønn omsorg - Bruk av gården som ressurs for opplærings-, helse- og sosialsektoren" starta opp 1. mars 2000, og vart avslutta 31. desember 2002. Hovudmålet for prosjektet var *"Gjennom landbrukets ressurser, bondens kompetanse og det miljømessige mangfold, utvikle et variert og godt tilbud til helse- og sosial-, oppvekst- og undervisningssektoren, som bidrar til å gi økt livskvalitet for brukerne og som gir økt sysselsetting/verdiskaping i landbruket"*. Styret for det nasjonale prosjektet foreslår m.a. fylgjande oppfylging av prosjektet:

- Landbruksdepartementet må ta hovudansvar for den sentrale forankringa, i samarbeid med Barne- og familiedepartementet, Helsedepartementet, Sosialdepartementet, Utdannings- og forskingsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet.
- Det må verte utvikla modellar for samarbeid med relevante kommunale etatar og fylkeskommunale institusjonar om kjøp av tenester der riktig kvalitet og riktig pris står i fokus.
- Det er behov for økonomiske analyser som viser dei samla effektane av "Inn på tunet"-tiltak.
- For å sikre høg kvalitet på alle tiltak er det viktig

at det vert gjort evalueringar av kvaliteten på tiltaka med fokus på områder som kan betrast, økonomiske analyser, vidareutvikling.

- Nødvendige økonomiske midlar må stillast til disposisjon for teknisk drift av nettstaden.

Landbruksdepartementet meiner det er behov for ekstra merksemd knytt til "Inn på tunet"-tiltak. Dette fordi det representerar noko anna enn tradisjonelle helse- og sosial-, oppvekst- og undervisningstilbod, og det er ein ny måte å utnytte garden sine ressursar på. "Inn på tunet" gjev òg fleire arbeidsplassar i distrikta.

I mange fylke er det, i etterkant av det nasjonale prosjektet, stor aktivitet og mykje god kontakt mellom landbruksnæringa og kommunane. Eg meiner det er viktig at ansvaret for å drive "Inn på tunet" ligg ute i regionane. Oppfylging og utvikling av "Inn på tunet"-tiltak vil nå vert ein del av fylkesmannen si landbruksavdeling og SND sitt arbeid med næringsutvikling. Det er allereie, etter initiativ frå fylkesmannen si landbruksavdeling, danna fleire nettverksgrupper på tvers av sektorar og fylker. Grupper som jobbar med til dømes kontaktformidling, erfaringsoverføring og utviklingsoppgåver. Bygdeutviklingsmidlane kan nyttast til utvikling av verksemder og tiltak.

Det er òg viktig med ein nasjonal forankring og nasjonale nettverk. Landbruksdepartementet vil difor mellom anna syte for at internettsida til "Inn på tunet" vert oppretthaldt. Landbruksdepartementet har òg teke initiativ til ei oppfylging av rapporten etter det nasjonale prosjektet. I det høve vil vi, i mai 2003, halde eit møte på politisk nivå med dei departementa som har ei interesse i det tilbodet og den verdiskapinga "Inn på tunet" representerer.

SPØRSMÅL NR. 499**Innlevert 23. april 2003 av stortingsrepresentant Magnhild Meltveit Kleppa****Besvart 30. april 2003 av justisminister Odd Einar Dørum****Spørsmål:**

«Eit sentralt mål med den såkalla politireforma var meir synleg politi. Regjeringa skriv i forslaget til statsbudsjett for 2003 at frigjering av 400-450 årsverk er eit mykje realistisk mål. Situasjonen ved Rogaland politidistrikt er ifølgje Stavanger Aftenblad fare for færre politifolk.

Korleis fylgjer statsråden opp intensjonen frå politireforma?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til oppslag i Stavanger Aftenblad 19. april d.å. Politimester Sønderland gjer klart at han har 7 mill. kr for lite i forhold til eit frå før knapt 2002-budsjett. Roar Henriksen, leiar i Politiets Fellesforbund i Rogaland, kjem med konkretisering av manglande løyvingar som det er all grunn til å ta på alvor. Det går fram av dei nemnde artiklane at også fleire andre politidistrikt slit med budsjett som gjer at dei må redusera aktiviteten i staden for det motsette. Eg meiner statsråden må ta naudsynte initiativ, t.d. i samband med revideringa av statsbudsjettet for 2003, slik at både det førebyggjande og oppfylgjande politiarbeidet kan styrkast i staden for å svekkast inneverande år.

Svar:

Politireformens mål er å frigjøre ressurser i etaten til økt operativ innsats, økt service og styrket forebygging. Dette har bl.a. ført til at mange politidistrikter har fått økt sin operative styrke, og at det parallelt med dette også er gjennomført en vesentlig omlegging fra reservetjeneste (hvilende hjemmevakt) til større grad av aktiv tjeneste (flere døgnkontinuerlige patruljer). Foreløpige analyser kan tyde på at disse strukturelle endringene lokalt er gjennomført hurtigere enn det man kunne forvente.

Økt operativ virksomhet i etaten bidrar nødvendigvis til å øke utgiftspresset på variable tillegg og overtid. Dette er utgifter som ikke uten videre kompenseres gjennom de ordinære lønnskompensasjonstilleggene. Justisdepartementet vil derfor arbeide videre med dette spørsmålet overfor Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finansdepartementet, bl.a. i forbindelse med salderingen for 2003 og for 2004-budsjettet.

Justisdepartementet vil dessuten i samarbeid med Politidirektoratet kartlegge nærmere mulige årsaksforhold hva angår stramme budsjetttrammer, reformeffekter og lønnskompensasjon. Politidirektoratet opplyser for øvrig at de kommer til å rette opp urimelige skjevheter som har oppstått i forbindelse med lønnskompensasjonen til enkelte politidistrikter. Rogaland politidistrikt er et av disse.

SPØRSMÅL NR. 500**Innlevert 23. april 2003 av stortingsrepresentant Bjørn Hernæs****Besvart 2. mai 2003 av finansminister Per-Kristian Foss****Spørsmål:**

«I en rapport om tollstedstrukturen er Kongsvinger omdefinert fra tollsted til ekspedisjons- og kontrollenhet. På tollstedet hersker det forvirring om hva dette innebærer. Ifølge avisen Glåmdalen er det også usikkerhet om grunnen til at et internt dokument, uten kjent foranledning, ble offentliggjort.

Kan statsråden redegjøre for den videre behandlingen av tollstedstrukturen generelt, og situasjonen for Kongsvinger spesielt?»

BEGRUNNELSE:

Både for Kongsvinger-regionen og for hver enkelt ansatt i tolletaten i Kongsvinger er det lite tilfredsstillende at det hersker usikkerhet om hvordan etaten er tenkt innrettet i fremtiden. Det er forståelig at det også skaper følelsesmessig usikkert når et etablert og godt fungerende tollsted blir omgjort til en ekspedisjons- og kontrollenhet. Situasjonen blir selv sagt verre når det i tillegg er stor usikkerhet både om selve fremdriften og om hvilke arbeidsoppgaver som

enheten er tiltenkt for fremtiden. Rapporten kommer nemlig på et tidspunkt hvor tollstedet selv har nedsatt en prosjektgruppe og hele fem arbeidsgrupper som arbeider sammen med Østfold for å se nærmere på hvordan ressursene skal fordeles når Fredrikstad blir nytt regionsenter fra 1. januar 2004.

I denne sammenheng er det særlig nærliggende å henvise til at både kontrollgruppen og den operative grensekontrollen skal styrkes og bli større. Som bekjent er ikke minst narkotikatrafikken et økende problem, samtidig som norsk avgiftspolitikkk fører til sterkt økende grensehandel, hvor man med stor sikkerhet må anta at også smugling en del av bildet.

Blant de arbeidsoppgavene det spekuleres i er håndtering og innkreving av diverse bilavgifter og også om lokaliseringen av tollskolen.

Kongsvinger-regionen er et område som sterkt trenger de høyt kompetente arbeidsoppgavene som hittil har ligget til tollstedet. Det er derfor en alvorlig sak når viktige arbeidsoppgaver flyttes ut fra en regionen med et fra før svakt næringsgrunnlag. Jeg vil minne om at Kongsvinger-regionen ikke er tillagt noen av de tilsyn som er planlagt flyttet ut av Oslo. Også dette bør tilsi at de høykompetente stillingene

som er i regionen fra før ikke blir svekket, men tvert imot styrket gjennom den omorganiseringen som nå finner sted i tolletaten.

Svar:

Arbeidet med å vurdere ny hensiktsmessig organisering av toll- og avgiftsetatens ytre forvaltning har pågått siden desember 2001, og prosessen er nå inne i sin slutfase. Stortinget vil bli orientert om Regjeringens beslutning i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett 2003 nå i mai.

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke finner det riktig å gå inn på enkeltsider ved denne saken før fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett, det være seg om Kongsvinger eller andre aktuelle steder. Men jeg er ikke bundet av den rapporten som det vises til, og jeg vil vurdere tollstrukturen samlet på fritt grunnlag. Offentliggjøringen av rapporten endrer ikke dette. Offentliggjøringen skyldes hensynet til åpenhet i prosessen, som det forståelig nok knytter seg stor lokal interesse til.